

настроено враждебно към градовете. По-долу ще видимъ, какво значение е имало това обстоятелство.

*

Ние споменахме вече за кризата, която преживяла империята въ III в. сл. Хр. Това е времето, когато римските legionи се почувствували господари на държавата и почнали да свалят и качват императоритѣ. Презъ времето отъ 235.—285, г. сл. Хр. се смѣнили 26 императори, отъ които само единъ умрѣлъ отъ естествена смъртъ! Войниците искали отъ императоритѣ, които тѣ качвали на престола, да имъ увеличаватъ платата, да имъ даватъ подаръци и да имъ позволяватъ да грабятъ богатитѣ градове, къмъ които чувствували дълбока омраза. Пъкъ и самитѣ императори, за да запазятъ властта си противъ съперниците си, имали нужда отъ пари. Трѣбвали и много сръдства да се води войната противъ варваритѣ, които нахлували въ границитѣ на държавата. За тая целъ били увеличавани данъцитѣ, особно поземлениятъ данъкъ. Налагани били сжщо и много извънредни данъци. Тия налози, било въ пари или въ жито, кожи, метали, добитъкъ, били искани отъ градовете, а пъкъ последнитѣ ги стоварвали главно на гърба на арендаторитѣ*) и дребнитѣ земевладелци. Това още повече засилвало противоположността между града и селото. Стопанската криза се засилвала все повече и повече. Поради непрекъснатитѣ войни търговията и промишлеността замирали. Освенъ това паритѣ се обезценили, защото държавата почнала да съче такива въ голѣмо количество отъ долнокачественъ металъ, което още повече спънало стопанското развитие.

При тая остра икономическа и социална криза животътъ станалъ много тежъкъ. Населението очаквало спасение отъ императоритѣ, затова то поддържало ту тоя, ту она предявителъ за престола.

Селското население, което смѣтало градоветѣ и чиновницитѣ като главни виновници за нещастията си, почнало да се обръща съ прошения къмъ императора, за да призовава отъ него помощ и защита. Такива прошения, въ които за пръвъ пжтъ чуваме гласа на селото, имаме запазени отъ разни провинции на империята. Тия прошения селянитѣ препращали на императора чрезъ посрѣдничеството на свои съселяни, войници, което ни показва, че връзката между селото и войската не била прекъсната. Зеръ, тия войници, които по-рано били селяни, добре познавали селската неволя.

*) Арендаторъ — който наема имотъ за известно време.